22.5.2018

Liikenne- ja viestintävaliokunta
Eduskunta
LiV@eduskunta.fi

HE 45/2018 vp Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi maantielain muuttamisesta ja eräiksi siihen liittyviksi laeiksi

Eduskunnan liikenne- ja viestintävaliokunnan pyynnöstä Suomen Kuljetus ja Logistiikka SKAL ry esittää näkemyksensä maantielain muutosesitykseen.

Tienhoidon laadun varmistaminen

Suomessa on kuluneina talvina ollut suuria ongelmia talvitienhoidon laadussa. Tienhoidon laatuvaatimukset ja sopimusten sisältövaatimukset toimenpideajoista eivät vastaa muuttuneita talviolosuhteita. Yksi osa ongelman ratkaisua on lainsäädännön keinoin varmistaa talvitienhoidon laatua.

Hallituksen esitykseen on ensimmäisen lausuntokierroksen jälkeen lisätty tienpidon valvontaviranomaiseksi Liikenteen turvallisuusvirasto. Valvontaviranomaiselle ehdotetaan pakkokeinoiksi huomautuksen lisäksi uhkasakkoa, keskeyttämisuhkaa ja teettämisuhkaa.

SKAL pitää hyvänä ja välttämättömänä, että lainsäädännössä viranomaiselle annetaan keinot valvoa tienpidon laatua ja tarpeen vaatiessa puuttua tienhoidon laiminlyönteihin.

SKAL pitää hyvänä muutoksena myös sitä, että hallituksen esitys pitää sisällään Liikenneviraston ja maakunnan omavalvontaohjelmat (15 o §). On tärkeää, että omavalvontaohjelmissa mitataan jatkuvasti tienhoitoon liittyviä teknisiä vaatimuksia, kuten kitkan määrää, lumen syvyyttä, polanteen korkeutta jne. Tien hoitoa suorittavan toimijan tulee tuottaa tietoa omavalvontaohjelmassa määritellyistä mittareista jatkuvasti ja avoimesti.

Vaatimukset maanteiden palvelutasolle

SKAL katsoo, että hallituksen esityksen 13 a §:n vaatimukset matkojen ja kuljetusten palvelutasolle ovat liian yleisellä tasolla esitettyjä. Laissa tulee ottaa kantaa tarkemmin palvelutason teknisiin yksityiskohtiin. Ehdotamme, että runkoverkolle määritellään tekniset ominaisuudet tarkemmin esimerkiksi seuraavasti:

- Kaikkien yleisesti sallittujen HCT-yhdistelmien tulee voida liikennöidä rajoituksetta runkoverkolla.

- Runkoverkolla ei saa olla sellaisia liittymiä, joista liikenne kääntyy päätieltä pois vasemmalle vastaantulevan liikenteen kaistan yli ilman ryhmittymiskaistaa.
- Vuoteen 2030 mennessä runkoverkolla ajosuunnat ovat erotettu toisistaan vähintään keskikaiteella.
- Vuoteen 2030 mennessä runkoverkolla tulee olla turvallinen ohituspaikka vähintään 10 kilometrin välein.

Tavoitteeksi tulee SKAL:n mukaan ottaa se, että vuonna 2030 runkoverkolla ei tapahdu yhtään kuolemaan johtanutta onnettomuutta. Tämän tavoitteen toteuttamisen kautta runkoverkosta muodostuu tehokas, taloudellinen ja turvallinen väylästö tavaroiden ja ihmisten liikuttamiseen.

Hallituksen esityksen perusteluissa todetaan, että maantien käyttö on maksutonta (12 §). Hallitusohjelman mukaan Suomessa ollaan kuitenkin ottamassa raskaan liikenteen tienkäyttömaksua vinjettiä käyttöön. Maantien käytön maksullisuutta koskevaa pykälää tulisi muuttaa siten, että vinjetin käyttöönotto maksuna mahdollistettaisiin poistamalla 12 §:n alusta toteamus maanteiden maksuttomuudesta.

Hallituksen esityksen perusteluissa on todettu, että muilla kuin runkoverkkoon kuuluvilla seutu- ja yhdysteillä pyrittäisiin kohdekohtaisesti mahdollisimman edullisin kunnossapidon ratkaisuin tyydyttämään alueelliset tarpeet liikenteen koostumus ja tien merkittävyys huomioiden. Alueellisen liikenteen tarpeiden osalta olisi huomioitava muun muassa koulukuljetukset, sotekuljetukset, reittiliikenne ja paikallisen työmatkaliikenteen tarpeet. SKAL katsoo, että myös tavaraliikenteen tarpeet on huomioitava seutu- ja yhdysteiden kunnossapidossa. Mikäli seututiellä on säännöllistä tavaraliikennettä, ei voida sallia tilannetta, jossa sään muuttuessa keli olisi tuntien ajan ongelmallinen.

Kunnioittavasti,

Suomen Kuljetus ja Logistiikka SKAL ry

Iiro Lehtonen
toimitusjohtaja

Petri Murto
johtaja, asiantuntijapalvelut